

ДІАГНОСТИКА ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ У КРЕДИТНО - МОДУЛЬНІЙ СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Петрушкевич П.А., Оніщенко В.А.
Донецький національний технічний університет

Подальші соціально-економічні й політичні зміни в суспільстві, зміцнення державності України, входження її в цивілізоване світове співтовариство неможливі без структурної реформи національної системи вищої освіти. Однією із передумов входження України до Єдиної Зони вищої освіти є реалізація системою вищої освіти України ідей Болонського процесу [1].

1. Шкала оцінювання студентів згідно ідей Болонського процесу.

Результати екзаменів і заліків зазвичай виражаються в оцінках. Однак у Європі співіснують багато різних систем оцінювання. До того ж питання перезарахування оцінок було однією з найсуттєвіших проблем студентів-учасників Болонського процесу.

Для цього Європейська комісія розробила Європейську кредитно-трансферну та акумулюючу систему (ECTS). Шкала оцінювання ECTS була розроблена для того, щоб допомогти закладам перенести оцінки, виставлені місцевим закладом (табл.1.).

Таблиця 1 – Шкала оцінювання ECTS

Оцінка ECTS	Визначення
A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками
C	ДОБРЕ – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок
D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків
E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота

При розробці системи оцінювання ECTS враховувалось, що:

- шкала була достатньо добре охарактеризована та будь-який заклад зміг би використати її для своїх предметів;
- шкала ECTS представляла додаткову інформацію до оцінки закладу, але не замінили її;

- шкала ECTS була б зрозумілою іншим закладам, які виставляли відповідну оцінку згідно з власною системою оцінювання студентів, які вступають, або випускникам;

- оцінка за системою ECTS визначала б, поруч із оцінкою, виставленою закладом у перелік оцінок дисциплін студента, досягнення студента до і після періоду навчання.

На основі ECTS при впровадженні кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП) наказом МОНУ від 23.01.2004 р. за № 48 введено «Тимчасове положення про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців» (табл.2.).

Таблиця 2 – Оцінки студентів згідно з тимчасовим положенням

За шкалою ECTS	За національною шкалою	За шкалою навчального закладу (як приклад)
A	відмінно	90-100
BC	добре	75-89
DE	задовільно	60-74
FX	незадовільно з можливістю повторного складання	35-59
F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	1-34

В цьому документі введені нові терміни:

- кредитно – модульна система організації навчального процесу (далі КМСОНП);

- ця модель організації навчального процесу ґрунтується на поєднанні модульних технологій навчання та залікових освітніх одиниць (залікових кредитів);

- заліковий кредит – це одиниця виміру навчального навантаження необхідного для засвоєння змістових модулів або блоку змістових модулів;

- модуль – це задокументована завершена частина освітньо-професійної програми (навчальної дисципліни, практики, державної атестації), що реалізується відповідними формами навчального процесу;

- змістовий модуль – це система навчальних елементів, що поєднала за ознакою відповідності певному навчальному об'єкту.

2. Модульна система оцінки знань студентів.

Згідно з тимчасовим положенням в КМСОНП виділяються три рівня оцінки знань студента (такі три рівня оцінки пропонує і д.п.н. Стефаненко П.В. [2])

- 1-й рівень – заліковий модуль, який уявляє собою суму залікових кредитів з даного предмету чи дисципліни (табл.3.). Залікові кредити

доцільно брати кратними 100 і 200.

$$M = \sum_{i=1}^n \cdot 100 \cdot i + \sum_{k=1}^n \cdot 200 \cdot k$$

- 2-й рівень – заліковий кредит, який складається з змістових модулів, кількість балів в змістовому модулі залежить від кількості навчального навантаження, що входить в цей змістовий модуль (табл.4.).

- 3-й рівень – змістовий модуль, який складається з навчальних елементів (табл.5.). Кількість балів навчального елемента залежить від кількості елементів проміжного контролю.

Таблиця 3 – Заліковий модуль

№ з/п	Номер модуля	Кількість балів	Кількість балів при виконанні навчальних завдань			
			I рівень 35%-59%	II рівень 60%-74%	III рівень 75%-89%	IV рівень 90%-100%
1	M – 1	200	79-119	120-149	150-179	180-200
2	M – 2	100	35-59	60-74	75-89	90-100
n	M-n					
	Разом					

Таблиця 4 – Заліковий кредит

№ з/п	Змістові модулі (ЗМ)	Кількість балів	I рівень 35%-59%	II рівень 60%-74%	III рівень 75%-89%	IV рівень 90%-100%
1	1-й ЗМ	65	22-38	39-48	49-58	59-65
2	2-й ЗМ	35	12-20	21-26	27-31	32-35
3	3-й ЗМ	50	17-29	30-37	38-44	45-50
4	4-й ЗМ	50	17-29	30-37	38-44	45-50
	Разом:	200				

Таблиця 5 – Змістовий модуль

№ з/п	Навчальний елемент (НЕ)	Макс. к-сть балів	I рівень	II рівень	III рівень	IV рівень
1	1-й НЕ	5	2	3	4	5
2	2-й НЕ	5	2	3	4	5
3	3-й НЕ	10	4-5	6-7	8-9	10
4	4-й НЕ	20	8-10	11-13	14-18	19-20
5	5-й НЕ	5	2	3	4	5
6	6-й НЕ	20	8-10	11-13	14-18	19-20
	Разом:	65				

3. Тестовий проміжний контроль.

Основним елементом діагностики проміжних знань студентів є тестовий контроль.

Основним документом для розробки тестового завдання є додаток № 1 до Наказу МОНУ № 285 від 31.07.98 р.

Основними елементами тестового завдання є:

- довжина тесту (кількість контрольних запитань);
- максимальна кількість помилок, зроблених при тестуванні.

Виходячи з практики складання тестів мінімальна довжина тесту – 25 питань, максимальна – 400.

Максимальна кількість помилок, зроблених при тестуванні:

25 питань – 20%, 100 питань – 10 %, 400 питань – 5%.

Тестові завдання можуть бути відкритої та закритої форми.

I. Відкрита форма.

У відкритій формі тестового завдання у завданні виключаються основні слова, визначення, твердження, елементи формул, тощо.

Шаблон тестового завдання відкритої форми містить в собі:

1) Інструкція.

«Доповніть визначення, твердження, додавши слово у відповідному відмінку.

2) Ядро тестового завдання (неповне твердження).

Наприклад; «БЖД – відсутність недопустимого ризику, пов'язаного з можливістю завдання людині будь-якою шкоди».

Ядро: «БЖД – відсутність ... пов'язаного з можливістю завдання людині будь-якою шкоди».

II. Закрита форма з одною правильною відповіддю.

Шаблони такого тесту:

1) Інструкція.

Вкажіть номер правильної відповіді.

2) Ядро:

- тест завдання.

- 5-7 відповідей (оптимальна кількість відповідей).

III. Закрита форма з кількома правильними відповідями.

В інструкції повинна бути вказано: «назвіть номери всіх правильних відповідей (кількість відповідей в ядрі повинна бути більш 7)».

Перелік посилань

1. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003-2004 рр.) / За редакцією В.Г. Кременя. Авторський колектив: М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук, В.В. Грубінко, І.І. Бабин. – Тернопіль: вид-во ТДПУ імені В. Гнатюка, 2004. – 147 с.
2. Стефаненко П.В. «Технологія керування пізнавальною діяльністю студентів в умовах модульного навчання»: дисертація к.п.н.: 13.00.04/К.:Інститут педагогіки й психології академії наук України. – 1995. – 191 с.